

OP.4 แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาเชิงพื้นที่ของชุมชนและครัวเรือนเป้าหมาย

โครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน บ้านหนองโกวิทย์ หมู่ที่ 7 ตำบลเขาสามสืบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน																												
1	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน บ้านหนองโกวิทย์ หมู่ที่ 7 ตำบลเขาสามสืบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว																												
2	ประเด็นความรู้	การทำผ้ามัดย้อม (สีธรรมชาติ)																												
3	เป้าหมาย	1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะด้านการทำผ้ามัดย้อมให้แก่กลุ่มเป้าหมาย 2. เพื่อพัฒนาอาชีพให้กับครัวเรือนที่เป็นเป้าหมาย 3. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนที่เป็นเป้าหมาย																												
4	กลุ่มเป้าหมาย	1. สมาชิกครัวเรือนเป้าหมายบ้านหนองโกวิทย์ หมู่ที่ 7 ตำบลเขาสามสืบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 5 คน 2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1 คน. รวมทั้งสิ้น 6 คน																												
5	วัน เวลาที่จัดโครงการ	วันเริ่มต้นโครงการ วันที่ 1 มีนาคม 2562 วันสิ้นสุดโครงการ วันที่ 30 มิถุนายน 2562																												
6	สถานที่จัด	ศาลากลางบ้าน บ้านหนองโกวิทย์ หมู่ที่ 7 ตำบลเขาสามสืบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว																												
7	คณะ/หน่วยงานส่งรายชื่อเข้าร่วม	6 คน (อาจารย์ 1 คน และสมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย 5 คน)																												
	เข้าร่วมจริง	12 คน (อาจารย์ 1 คน สมาชิกครัวเรือนเป้าหมาย 5 คน ประชาชนที่สนใจ 6 คน)																												
	คิดเป็นร้อยละ	ร้อยละ 200																												
8	งบประมาณปี 2562	<p>งบประมาณเงิน งบประมาณดิน รหัสสงบ 08-02-10-008 หมวด รายจ่ายอื่น ๆ จำนวน 154,000 บาท</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>งบประมาณที่ได้รับบริการ จัดสรร (บาท)</th> <th>รับโอนจากระยะที่ 1 (บาท)</th> <th>รวมทั้งสิ้น (บาท)</th> <th>งบประมาณที่ เบิกจ่าย (บาท)</th> <th>ร้อยละการเบิก (%)</th> <th>คงเหลือ (บาท)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ระยะที่ 1</td> <td>54,000</td> <td>-</td> <td>54,000</td> <td>14,760</td> <td>27%</td> <td>39,240</td> </tr> <tr> <td>ระยะที่ 2</td> <td>100,000</td> <td>39,240</td> <td>139,240</td> <td>19,254</td> <td>14%</td> <td>119,986</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>154,000</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>34,014</td> <td>22%</td> <td>119,986</td> </tr> </tbody> </table>		งบประมาณที่ได้รับบริการ จัดสรร (บาท)	รับโอนจากระยะที่ 1 (บาท)	รวมทั้งสิ้น (บาท)	งบประมาณที่ เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละการเบิก (%)	คงเหลือ (บาท)	ระยะที่ 1	54,000	-	54,000	14,760	27%	39,240	ระยะที่ 2	100,000	39,240	139,240	19,254	14%	119,986	รวม	154,000	-	-	34,014	22%	119,986
	งบประมาณที่ได้รับบริการ จัดสรร (บาท)	รับโอนจากระยะที่ 1 (บาท)	รวมทั้งสิ้น (บาท)	งบประมาณที่ เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละการเบิก (%)	คงเหลือ (บาท)																								
ระยะที่ 1	54,000	-	54,000	14,760	27%	39,240																								
ระยะที่ 2	100,000	39,240	139,240	19,254	14%	119,986																								
รวม	154,000	-	-	34,014	22%	119,986																								
	งบประมาณที่ใช้จริง	34,014 บาท																												
	งบประมาณคงเหลือ	119,986 บาท																												
9	บทสรุปการถอดบทเรียนและรวบรวมความรู้	1. ครัวเรือนได้รับการพัฒนามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการที่ครัวเรือนเป้าหมายประสบปัญหาด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากครัวเรือนเป้าหมายมีปัญหาด้านสุขภาพจากการนั่งทอผ้าเป็นระยะเวลานาน ๆ ติดต่อกัน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น การกดทับของผิวหนังและเนื้อ อากาศปวดเมื่อยร่างกาย อากาศปวดหลัง ทำให้ประสิทธิภาพการทอผ้าลดลง และใช้ระยะเวลาในการทอผ้ามากขึ้น แต่ปริมาณผ้าที่ทอได้จำนวนลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ได้รับจากการทอผ้า																												

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน
		<p>จำหน่ายลดลง จากการส่งเสริมการทำผ้ามัดย้อม กระบวนการทำผ้ามัดย้อม ผู้ปฏิบัติไม่จำเป็นต้องปฏิบัติในทำนองตลอดเวลาอย่างการทอผ้าขาวม้า จึงลดปัญหาการกดทับของผิวหนังและกล้ามเนื้อ อาการปวดเมื่อยร่างกาย อาการปวดหลัง ลดและบรรเทาปัญหาสุขภาพจากการทอผ้า โดยสามารถสลับมาทำผ้ามัดย้อมได้ผลดีกับการทอผ้าขาวม้า เมื่อรู้สึกว่ามีปัญหาสุขภาพจากการทอผ้า สามารถพักการทอผ้าและมาทำผ้ามัดย้อมแทน</p> <p>2. ครั้วเรือนเป้าหมายมีทักษะความรู้ในการทำผ้ามัดย้อม ผลการดำเนินโครงการคือ ครั้วเรือนเป้าหมาย ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกทักษะเกี่ยวกับหลักการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการสร้างลายผ้ามัดย้อม การเตรียมการย้อมสี การเลือกวัสดุธรรมชาติจากพืชท้องถิ่นมาเป็นวัสดุให้สีธรรมชาติ ขั้นตอนการย้อมสี สามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเองและเกิดผลงานจากการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นรวมถึงเสนอแนวคิดในการพัฒนาการทำผ้ามัดย้อมในอนาคตได้</p> <p>3. ครั้วเรือนเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพ ครั้วเรือนเป้าหมายได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการทำผ้ามัดย้อม เพื่อเป็นอาชีพที่สร้างรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้ที่ได้รับจากการทอผ้าขาวม้า ที่สอดคล้องกับทักษะ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความสามารถเกี่ยวกับการทอผ้าขาวม้า ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมได้ทันที เช่น ทักษะความรู้เกี่ยวกับการย้อมผ้า ขั้นตอนการย้อม ความรู้เกี่ยวกับวัสดุธรรมชาติที่สามารถทำเป็นสีย้อมธรรมชาติ ความรู้เกี่ยวกับชนิดและคุณสมบัติของผ้าต่าง ๆ ที่นำมาทำเป็นผ้ามัดย้อมได้ดี ความรู้และทักษะในการเตรียมการย้อมผ้า ต้มผ้า เป็นต้น ที่เป็นการต่อยอดทักษะ ความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ที่สอดคล้องกันของครั้วเรือนเป้าหมาย</p>
หัวข้อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ		<p>การทำผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ จากความรู้ ภูมิปัญญา ความสามารถเกี่ยวกับการทอผ้าขาวม้าของท้องถิ่น ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมได้ทันที เช่น ทักษะความรู้เกี่ยวกับการย้อมผ้า ขั้นตอนการย้อม ความรู้เกี่ยวกับวัสดุธรรมชาติที่สามารถทำเป็นสีย้อมธรรมชาติ ความรู้เกี่ยวกับชนิดและคุณสมบัติของผ้าต่าง ๆ ที่นำมาทำเป็นผ้ามัดย้อมได้ดี ความรู้และทักษะในการเตรียมการย้อมผ้า ต้มผ้า เป็นต้น ที่เป็นการต่อยอดทักษะ ความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ที่สอดคล้องกันของครั้วเรือนเป้าหมาย</p>
องค์ความรู้หรือบทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)		<p>หลักการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการสร้างลายผ้ามัดย้อม การเตรียมการย้อมสี การเลือกวัสดุธรรมชาติจากพืชท้องถิ่นมาเป็นวัสดุให้สีธรรมชาติ ขั้นตอนการย้อมสี เทคนิคการสร้างลายผ้ามัดย้อม</p>
แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากโครงการ (Best Practice)		<p>การศึกษาชุมชนและการจัดการส่งเสริมการทำผ้ามัดย้อมแก่ครั้วเรือนเป้าหมาย โดยชุมชนและครั้วเรือนเป้าหมายมีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษา การรวบรวมข้อมูล การจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลข้อมูล และการลงมือปฏิบัติ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขและการพัฒนาชุมชนในอนาคตต่อไป</p>
ปัจจัยแห่งความสำเร็จตามหัวข้อที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Key Success Factor: KSF)		<p>1. ผู้นำชุมชน ที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาและส่งเสริมให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและมีความตั้งใจในการส่งเสริมและพัฒนาการทำผ้ามัดย้อมอันเป็นภูมิปัญญาของชุมชน</p>

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน
		<p>2. ความเข้มแข็งของชุมชน และตอบรับการส่งเสริมพัฒนาจากภาครัฐ พร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เข้าใจและมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนในด้าน</p> <p>3. ครั้วเรือนเป้าหมายมีความพร้อมด้านทักษะ ความรู้ ภูมิปัญญา และความตั้งใจในการทำผ้ามัดย้อม เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริม</p> <p>4. การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากเครือข่ายภาครัฐ เช่น วิทยาลัยชุมชน สระแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ ในการให้ข้อมูล แนะนำ และปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาชุมชน</p>
สรุปผลการถอดบทเรียนก่อนเริ่มกิจกรรม		<p>ผลการศึกษาพบว่าชุมชนมีต้นทุนความรู้ ภูมิปัญญา และความสามารถในการทอผ้าขาวม้า และการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ เพื่อนำมาใช้เป็นวัสดุในการทอผ้าขาวม้าของคนในชุมชน เป็นองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดและสืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชุมชน และร่วมตัวเป็นกลุ่มทอผ้าขาวม้าของชุมชน มีความสามารถสูงในการทอผ้าขาวม้าและการตัดเย็บผ้าขาวม้าเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เสื้อ กางเกง ยาม เป็นต้น แต่เนื่องจากครั้วเรือนเป้าหมายประสบปัญหาด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากครั้วเรือนเป้าหมายมีปัญหาด้านสุขภาพจากการนั่งทอผ้าเป็นระยะเวลานาน ๆ ติดต่อกัน และมีอายุเพิ่มมากขึ้น จะกลายเป็นอุปสรรค และปัญหาส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น การกดทับของผิวหนังและเนื้อ อากาศปวดเมื่อยร่างกาย อาการปวดหลัง ทำให้ประสิทธิภาพการทอผ้าลดลง และใช้ระยะเวลาในการทอผ้านานขึ้น แต่ปริมาณผ้าที่ทอได้จำนวนลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ได้รับจากการทอผ้าจำหน่ายลดลง จึงมีแนวคิดที่จะสร้างรายได้เพิ่มจากการทำผ้ามัดย้อมจำหน่ายเป็นรายได้เพิ่มอีกแนวทางหนึ่ง แต่ยังคงขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาการทำผ้ามัดย้อม เช่น เทคนิคการมัดย้อม เทคนิคการสร้างลวดลายบนผ้ามัดย้อมให้มีลวดลายที่สวยงาม แปลกตา ที่ชื่นชอบของลูกค้า รวมถึงการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการทำผ้ามัดย้อม โดยชุมชนมีความรู้เพียงการย้อมเท่านั้น จากองค์ความรู้และภูมิปัญญา แต่ยังคงขาดเทคนิคการมัดย้อม เทคนิคการสร้างลวดลายบนผ้ามัดย้อมให้มีลวดลายที่สวยงาม แปลกตา</p>
สรุปผลการถอดบทเรียนภายหลังกิจกรรม		<p>ครั้วเรือนได้รับการพัฒนามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และลดปัญหาสุขภาพจากการนั่งทอผ้าเป็นระยะเวลานาน ๆ เช่น การกดทับของผิวหนังและกล้ามเนื้อ อาการปวดเมื่อยร่างกาย อาการปวดหลัง ทำให้ประสิทธิภาพและปริมาณผ้าขาวม้าที่ทอได้จำนวนลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ได้รับจากการทอผ้า โดยการส่งเสริมการทำผ้ามัดย้อม ผู้ปฏิบัติไม่จำเป็นต้องปฏิบัติในท่านั่งตลอดเวลาอย่างการทอผ้าขาวม้า จึงลดปัญหาการกดทับของผิวหนังและเนื้อ อากาศปวดเมื่อยร่างกาย ลดและบรรเทาปัญหาสุขภาพ โดยสามารถกลับมาทำผ้ามัดย้อมได้ผลัดกับการทอผ้าขาวม้า เมื่อรู้สึกว่ามีปัญหาสุขภาพจากการทอผ้า สามารถพักการทอผ้าและมาทำผ้ามัดย้อมแทน การส่งเสริมและพัฒนาครั้วเรือนเป้าหมายได้รับความรู้และฝึกทักษะเกี่ยวกับหลักการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม ขั้นตอนการสร้างลายผ้ามัดย้อม การเตรียมการย้อมสี การเลือกวัสดุธรรมชาติจากพืชท้องถิ่นมาเป็นวัสดุให้สีธรรมชาติ ขั้นตอนการย้อมสี สามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเองและเกิดผลงานจากการลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และเสนอแนวทางแก้ไข</p>

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน
		<p>ปัญหาทำผ้ามัดย้อมในอนาคต ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาการทำผ้ามัดย้อม เพื่อสร้างรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้ที่ได้รับจากการทอผ้าขาวม้า สอดคล้องกับทักษะความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความสามารถเกี่ยวกับการทอผ้าขาวม้า ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมได้ทันที เช่น ทักษะความรู้เกี่ยวกับการย้อมผ้า ขั้นตอนการย้อม ความรู้เกี่ยวกับวัสดุธรรมชาติที่สามารถทำเป็นสีย้อมธรรมชาติ ความรู้เกี่ยวกับชนิดและคุณสมบัติของผ้าต่าง ๆ ที่นำมาทำเป็นผ้ามัดย้อมได้ดี ความรู้และทักษะในการเตรียมการย้อมผ้า เป็นต้น เป็นการต่อยอดทักษะ ความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ที่สอดคล้องวิถีของชุมชน โดยปัจจัยที่ช่วยในการสร้างความสำเร็จ คือ ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง ความเข้มแข็งของชุมชน ทักษะความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน และการได้รับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ</p>
อื่นๆ		<p>ชุมชนและครัวเรือนเป้าหมายได้ร่วมกันในการศึกษาและจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อไว้เป็นข้อมูลของชุมชนในการศึกษาและถ่ายทอดข้อมูลให้กับคนรุ่นต่อไป รวมถึงชุมชนและครัวเรือนเป้าหมายได้เกิดการเรียนรู้ในการพัฒนา ต่อยอดและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน โดยการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่น การนำเอาความรู้และภูมิปัญญาการเกี่ยวกับการทอผ้าขาวม้ามาต่อยอดเป็นผ้ามัดย้อม เป็นต้น</p>
10	ปัญหา/อุปสรรคในการจัดโครงการ	<p>ข้อควรปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับปรุงวัสดุย้อมสีธรรมชาติให้มีความหลากหลาย สามารถย้อมได้หลายสี - ควรปรับปรุงวัสดุที่นำมาเป็นอุปกรณ์ในการทำผ้ามัดย้อม ให้ย้อมผ้าได้ดีขึ้น <p>ข้อบกพร่องในการอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์ที่ใช้ในการย้อมผ้าบางอย่างไม่เหมาะสม เช่น ไม้ไอศกรีม เนื่องจากทำให้สีย้อมแทรกซึมเข้าไปในส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสีได้ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการย้อมผ้าไม่เพียงพอ
11	ภาพกิจกรรม	

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน
		<p>The collage consists of 14 photographs arranged in a grid. The top-left photo shows a group of people sitting around a long table outdoors, working on large sheets of paper. The top-right photo shows a man pointing at a large sheet of paper on a table. The second row shows people writing on papers and working with fabric. The third row shows a woman in a yellow shirt working with fabric. The fourth row shows a group of women gathered around a table. The fifth row shows people washing fabric in large metal basins. The bottom-right photo shows a woman holding up a finished white t-shirt with a circular orange pattern.</p>

ที่	เรื่อง	ผลการดำเนินงาน
		

หมายเหตุ : กรุณาแนบโครงการที่ผ่านการอนุมัติประกอบการรายงาน

ลงชื่อ.....*รังสรรค์ อึ้งย้ง*.....ผู้รายงาน

(..นายรังสรรค์..ลีเปี้ยว..)

ตำแหน่ง.....อาจารย์.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว